

27 iulie 2016

VS nr. 36

Comisiei cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media
Domnului Vladimir HOTINEANU

AMENDAMENT

la proiectul de Lege cu privire la tineret

(nr.281 din 22.06.2016)

I. La art. 16 alin. (2) din proiect se propune substituirea noțiunilor „senatele studentești, consiliile elevilor” cu „organele de autogovernare ale elevilor și studenților,” iar sintagma „mass media pentru tineri” se exclude.

Astfel, alin. (2) al art. 16 din proiect se propune în următoarea redacție:

„Structuri neformale de tineret pot fi grupurile de inițiativă, organele de autogovernare ale elevilor și studenților.”

Argumentare :

Noțiunea „organele de autogovernare ale elevilor și studenților” este una generică, care este pe larg utilizată de către legiuitor în cadrul Codului Educației. În acest sens, considerăm că nu este oportun să utilizăm noțiunile de specie precum sunt „senatele studentești” și „consiliile elevilor”, deoarece astfel excludem consiliile studentești, care sunt forme ale organelor de autogovernare prevăzute în regulamentele interne ale universităților.

Prevăzând sintagma „mass media pentru tineri” în alin. (2), se încălcă prevederile anterior menționate în raționamentul precedent. De asemenea, termenul „grupurile de inițiativă” folosit în alin. (2) este un termen generic care conține în sine și

termenul „mass media pentru tineri”. Prin excluderea sintagmei în cauză noi evităm dublarea inutilă a aceleași prevederi.

II. Conținutul alin. (3) al art. 16 din proiect se propune în următoarea redacție:

„Organele de autoguvernare ale elevilor și studenților pot fi înregistrate ca organizații necomerciale cu avizul instituțiilor de învățământ în cadrul cărora își desfășoară activitatea, în conformitate cu actele normative în vigoare.”

Argumentare :

La moment organele de autoguvernare ale elevilor și studenților nu au un statut juridic reglementat, ceea ce limitează aceste structuri în posibilitatea de a se dezvolta, a atrage resurse financiare și non-financiare, a se implica și dezvolta campanii locale și naționale.

Cu respect,

 Valentina STRATAN,
Deputat în Parlament

Vicepreședinte al Comisiei Protecție Socială, Sănătate și Familie

28 iulie 2016

JS nr. 128

Domnului Vladimir HOTINEANU,
Președinte al Comisiei parlamentare
Cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

AMENDAMENTE
la proiectul de lege cu privire la tineret
(nr.281 din 22 iunie 2016)

Stimate Domnule HOTINEANU,

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului prezint amendamente la proiectul de lege sus menționat. Rog să examinați următoarele amendamentele în cadrul Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

1. Articolul 2 se completează cu următoarea noțiune:

"Politică de stat în domeniul tineretului – sistem de măsuri menite să asigure condiții și garanții social-economice, politico-juridice și organizatorice pentru formarea socială a unei personalități multilateral dezvoltate"

2. Litera (a) de la articolul 4 va avea următorul cuprins:

"Cetățenii Republicii Moldova cu vârstă cuprinsă 16 – 30 de ani"

3. La articolul 5 alin. (3) se completează cu litera c) având următorul conținut:

c) "garantarea dreptului la susținere materială și financiară în asigurarea cu locuință"

4. Articolul 5 se completează cu un alineat, care va avea următorul conținut:

(5) "Statul, prin promovarea unei politici social-economice și fiscale, va facilita, mai ales în primii doi ani de după absolvire, plasare în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și celui de scurtă durată".

5. După art. 5 se introduce art. 5¹ cu următorul cuprins

"Articolul 5¹. Dreptul la studii

- 1) "Statul asigură dreptul la studii gratuite în sistemul învățământului de stat, indiferent de stare socială, în conformitate cu legislația în vigoare";
- 2) "Statul facilitează acordarea de credite bancare preferențiale, cu garanția autorităților publice centrale și locale, păturilor socialmente vulnerabile pentru achitarea taxei de studii"

6. Articolul 13 alin. (1) va avea următorul conținut:

(7) "Centrul de tineret este o instituție publică ce oferă tinerilor oportunități de recreare activă după programe speciale"

7. Articolul 13 se completează cu alin. (3), având următorul conținut:

(3) "Statul asigură dezvoltarea unei rețele de centre de ocrotire a sănătății, acordă gratuit tinerilor tratament medical antidroguri și anti HIV/SIDA, în conformitate cu un program național"

8. Articolul 13 se completează cu alin. (1) având următorul cuprins:

(7) "Centrele de tineret sunt înființate de autoritățile administrației centrale și locale"

9. Articolul 13 se completează cu alin. (8) având următorul cuprins:

(8) "Centrele de tineret sunt finanțate de la bugetul de stat, de la bugetele unităților administrativ-teritoriale, din mijloacele speciale"

10. După Capitolul V se introduce Capitolul V¹ "Asigurarea financiară și materială a politicii de stat în domeniul tineretului" cu următorul cuprins:

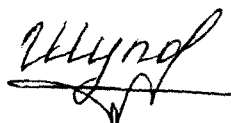
Articolul 13¹: "Asigurarea financiară"

(1) "La bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale se vor prevedea anual de 3% pentru finanțarea programelor și acțiunilor de tineret"

Articolul 13²: "Asigurarea materială"

(1) "Se interzice înstrăinarea și transmiterea obiectivelor care aparțin instituțiilor de lucru cu tineretul în scopuri altele decât instruirea, educația și cultura"

Cu respect,

Inna ȘUPAC,
*Președinta Frațiunii parlamentare
a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova*

13 iulie 2016

VO nr. 118

Domnului HOTINEANU Vladimir,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

Amendament

**la proiectul legii cu privire la tineret nr. 281 din 22 iunie 2016, aprobat prin
Hotărârea Guvernului nr. 776 din 21 iunie 2016**

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, în urma examinării proiectului legii cu privire la tineret nr. 281 din 22 iunie 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 776 din 21 iunie 2016, prezint următoarele amendamente:

Articol unic. – Legea cu privire la tineret (proiect nr. 281 din 22 iunie 2016), se modifică și completează, după cum urmează:

Capitolul I va fi completat cu articolul 5 ”*Legislația Republicii Moldova în domeniul tineretului*”, care va avea următorul cuprins:

(1) *Legislația Republicii Moldova în domeniul tineretului se bazează pe prevederile Constituției Republicii Moldova și se constituie din prezenta lege, Legea voluntariatului, Legea cu privire la asociațiile obștești, Legea cu privire la*

cultura fizică și sport, alte acte normative în domeniul tineretului și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele internaționale și tratatele în domeniul tineretului la care Republica Moldova și prevederile prezentei legi, prioritate au reglementările internaționale.

Capitolul II se completează cu articolul 7 **"Educația civică și patriotică a tineretului"**, care va avea următorul conținut:

(1) Statul va elabora un sistem de măsuri pentru educația civică și patriotică a tineretului, în scopul dezvoltării patriotismului, conștiinței naționale, culturii juridice și politice, tendinței responsabile și active spre participare tinerilor în viața publică a statului.

(2) Educația civică și patriotică a tineretului va fi îndreptată spre asimilarea valorilor umaniste universale de către tineri, a tradițiilor culturale și spirituale ale neamului moldovenesc, spre formarea predispușierii pentru îndeplinirea datoriei civile.

(3) Educația civică și patriotică a tineretului se realizează prin:

- a) susținerea formării și funcționării a asociațiilor obștești de tineret cu obiectivele corespunzătoare;*
- b) desfășurarea festivalurilor la nivel național, regional pentru asociațiile obștești de tineret pe diverse teme civile și patriotice;*
- c) organizarea de activități instructiv-educative la tema educației civice și patriotice a tineretului;*
- d) organizarea taberelor sportive cu tematici patriotice;*
- e) crearea în cadrul unităților militare a centrelor independente pentru educația patriotică a tinerilor;*

- f) *organizarea cooperării cu organizațiile de veterani;*
- g) *lansarea literaturii istorico-metodice, metodice și beletristice, lansarea filmelor artistice și documentare, precum și a pieselor teatrale pe teme civile și patriotice;*
- h) *desfășurarea altor activități, îndreptate spre crearea condițiilor pentru educația civică și patriotică a tineretului.*

Capitolul II va fi completat cu un nou articol căruia i se va atribui numărul 9 **"Instituția familiei"**, care va avea următorul conținut:

- (1) *Statul întreprinde măsuri pentru crearea condițiilor adecvate consolidării instituției familiei, pentru a stimula tinerii să creeze o familie cu mai mulți copii, unde ambii părinți sînt în prima lor căsătorie, pentru ca părinții să poată combina lucrul și responsabilitățile familiale, pentru a îmbunătăți condițiile de viață ale familiilor tinere.*
- (2) *Statul promovează funcționarea sistemului de servicii sociale pentru familii și consiliere, inclusiv punerea în aplicare a măsurilor pentru a stabili un sistem de pregătire a tinerilor pentru căsătorie și viața de familie, editarea de cărți și manuale, abordarea situației în surse mass-media.*
- (3) *La nivel statal va fi instituit un sistem de beneficii pentru familiile cu copii. Sub formă de suport statal unic, pentru construcția (reconstrucția) sau achiziționarea de locuințe, familiile tinere, în modul stabilit de lege, vor beneficia de credite concesionale și subvenții. De asemenea, în condițiile legii, tinerele familii vor beneficia și de alt sprijin financiar din partea statului.*

Articolul 12, alineat (2) litera b), va fi modificat și completat cu următorul

conținut: *"elaborează și implementează politici de tineret la nivel local consultând în mod obligatoriu structurile necomerciale de tineret"*.

Articolul 12 va fi completat cu alineatul (5) careva avea următorul conținut: *"În toate problemele care vizează tineretul, administrația publică locală de nivelul întâi va organiza, în mod obligatoriu, proceduri de consultare cu organizațiile neguvernamentale de tineret și pentru tineret, constituite la nivelul respectivei unități administrativ-teritoriale."*

Odată cu introducerea prezentelor completări, ordinea articolelor se va modifica în modul corespunzător.

Notă de Argumentare

Prezentele completări la proiectul Legii cu privire la tineret vin să îmbunătățească conținutul actului legislativ, punând accent pe educația civică și patriotică a tineretului care a avut de suferit în lipsa unor programe explicite.

Or, obiectivul educației civice este de a susține și a forma în rîndul tinerilor spiritul valorilor și principiilor democratice și patriotice.

Totodată, prin amendamentele înaintate s-a ținut să se enumere activitățile de educație civică și patriotică a tineretului, astfel încît să fie cuprinse toate grupurile de tineret, precum și majoritatea activităților în care pot fi implicați tinerii.

Pentru a exclude ambiguitatea în implementarea prevederilor legale, s-a propus introducerea articolului referitor la legislația Republicii Moldova în domeniul tineretului.

Deoarece familia are un rol cheie în cadrul oricărei societăți și doar avînd susținere reală din partea statului o familie sănătoasă poate fi creată și poate face față încercărilor vieții, s-a propus includerea în Legea cu privire la tineret a unui articol separat "Instituția familiei". Mai mult ca atît, s-a dovedit în practică că foarte multe

familii tinere se destramă din lipsa unor programe viabile care să ofere suport tinerilor care au decis să oficializeze căsătoria. Tocmai din acest considerent autorul și a propus introducerea unui alineat separat care explică ce suport se oferă familiei de tineri.

Nu putem trece cu vederea nici autoritățile publice locale și organizațiile neguvernamentale care au un rol deosebit în dezvoltarea politicilor de tineret, din care considerent s-a pus accent pe consultarea acțiunilor de tineret cu toți actorii.

Prin prisma celor expuse, consider că amendamentul dat vine să îmbunătățească acest proiect de inițiativă legislativă.

Deputați în Parlamentul

Republicii Moldova:

Odnoga Leo V.

Bolea Vasile V. Bolea

Vlad Batrancea

Begda Iulian

Grigore Novac

13 iulie 2016

ALZ nr. 35

Domnului președinte Vladimir HOTINEANU

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

AMENDAMENT

la proiectul legii cu privire la tineret

(nr. 281 din 22.06.2016)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, propun următoarele amendamente:

1. La art.2, cifra „14” se substituie cu cifra „15”.

2. La literele a) și b) ale art.4, cifra „14” se substituie cu cifra „15”.

3. Alineatul (1) al articolului 5 (Oportunități economice), după lit.g), se completează cu lit.h), cu următorul cuprins:

„h) oferirea facilităților sub formă de reduceri de taxe și impozite, pentru o perioadă de cel puțin un an calendaristic, pentru societăți comerciale înființate de tinerii absolvenți, indiferent de nivelul studiilor acestora.”.

4. Alin.(1) al art.7, după lit.e) se completează cu o nouă lit.f), cu următorul cuprins:

„f) acordarea de consultanță gratuită în domeniul planificării familiale, pentru tinerele familii.”.

Cu respect,

Deputat în Parlament

Alina ZOTEA

Nota informativă

În contextul înaintării spre adoptare a proiectului legii cu privire la tineret nr.281 din 22.06.2016, înaintăm câteva amendamente spre examinare.

Astfel, propunem ca în textul art.2 și art.4, unde este menționat că tinerii sunt considerați persoane cu vârsta cuprinsă între 14-35 ani, cifra 14 să fie substituită cu cifra 15, deoarece Organizația Națiunilor Unite definește tinerii ca persoane cu vârste cuprinse între 15 și 24, de asemenea conform Convenției cu privire la drepturile copilului în articolul 1 se menționează: „În sensul prezentei Convenții, prin *copil* se înțelege orice ființă umană sub vârsta de 18 ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabilește limita majoratului sub această vârstă.”.

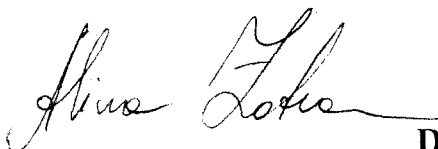
Totodată, la alin.(1) al art.5 (Oportunități economice) inițiem completarea cu o nouă literă h), întrucât principiile economiei de piață presupun că antreprenoriatul se referă la capacitatea unei persoane de a-și pune în practică ideile, implicând inovare, creativitate și asumarea unor riscuri, precum și capacitatea de a planifica și de a gestiona proiecte pentru realizarea unor obiective.

Prin urmare, prin acest amendament, care presupune acordarea posibilității de a reduce taxele și impozitele pentru o perioadă de cel puțin un an calendaristic pentru întreprinderi înființate de tinerii absolvenți, indiferent de nivelul studiilor acestora, ne propunem să-i motivăm pe tineri pentru a pune temelie în constituirea unei afaceri.

Așadar, considerăm că, propunerea prezentată mai sus îi va stimula pe tineri să aprecieze rolul afacerilor în economia de piață, pentru îmbunătățirea calității propriei vieți și a societății per ansamblu.

În altă ordine de idei, propunem completarea proiectului de lege cu o normă, potrivit căreia *statul va acorda consultanță gratuită în domeniul planificării familiale, pentru tinerele familii.*

Această propunere se impune prin faptul că familia reprezintă nucleul societății, beneficiile planificării reprezentând și beneficii pentru întreaga comunitate (prevenirea fenomenului de abandon al copiilor în maternități și spitale, cu folosirea banilor în alte scopuri comunitare; reducerea nevoii de instituționalizare, prin reducerea nașterii de copii nedorți; păstrarea unei bune stări de sănătate permite oamenilor să își folosească potențialul profesional și personal; redistribuirea fondurilor astfel economisite către alte nevoi ale comunității).

Alina ZOTEA

Deputat în Parlament

26 iulie 2016

MS nr. 18

Comisiei cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media

**Amendament la proiectul de lege cu privire la tineret
(nr. 281 din 22.06.2016)**

Analizând prevederile proiectului de Lege cu privire la tineret nr. 281 din 22.06.2016, înaintez următoarele amendamente, în temeiul articolelor 59 și 65 din Regulamentul Parlamentului:

1. Articolul 5

La aliniatul (1),

după litera a) se introduce o nouă literă a¹) cu următorul conținut:

„a¹) stimularea înființării și dezvoltării propriilor afaceri de către tineri, prin acordarea facilităților fiscale sub formă de reduceri de taxe și impozite pentru o perioadă de 3 ani, programe de creditare preferențială, cât și programe de instruire și consultanță gratuită, specifice demarării unei afaceri;”

Argumentare: Pe lângă prevederile ce vizează susținerea tinerilor antreprenori, consider necesar ca statul, prin intermediul politicilor de tineret, să încurajeze și înființarea propriilor afaceri de către tineri prin programe de creditare preferențială, facilități fiscale, servicii de informare și consultanță gratuită specifice demarării unei afaceri. Aceste modificări sunt necesare și prin prisma prevederilor noii legi adoptate cu privire la *întreprinderile mici și mijlocii*, în care statul stimulează înființarea și dezvoltarea întreprinderilor debutante, acestea fiind înființate și administrate de către tineri.

Aliniatul (3) se completează cu o nouă literă c), cu următorul conținut:

„c) acoperă dobânzile bancare la creditele acordate tinerelor familii de instituțiile financiare pentru construcția sau procurarea de locuință.”

Argumentare: Noile dispoziții ale legii nu prevăd măsuri concrete ce ar avantaja și susține familiile tinere în procesul de asigurare a acestora cu locuințe, astfel ținând cont că aliniatul (3) se referă anume la măsuri specifice, consider necesar ca și în noua lege să se regăsească prevederile din actuala lege nr. 279 din 11.02.1999 cu privire la tineret, în care statul susține familiile tinere prin acoperirea dobânzilor bancare pentru creditele ipotecare.

La aliniatul (4),

litera b) textul „oferirea gratuității privind taxele” se substituie cu textul „scutiri de plata taxelor”;

litera c) textul „potențial deosebit pentru” se substituie cu textul „merite deosebite în”;

se completează cu o nouă literă e), cu următorul conținut:

„e) crearea mecanismelor necesare pentru diversificarea activităților non-formale prin implicarea tinerilor pe parcursul studiilor în activitățile organizațiilor non – guvernamentale cât și stimularea tinerilor de a crea organizații non – guvernamentale.,,

Argumentare: Se propune reformularea a două puncte în ideea ajustării la termenii folosiți în legislația în vigoare, cât și completarea aliniatului cu o nouă prevedere ce are menirea de crea premisele legale pentru stimularea tinerilor de a se implica și a-și diversifica activitățile non-formale, pe parcursul studiilor, prin intermediul organizațiilor non – guvernamentale.

2. Articolul 8, aliniatul (1) se completează cu o nouă literă e), cu următorul conținut:

„e) elaborarea, dezvoltarea și susținerea financiară a programelor ce au drept scop realizarea schimbului de experiență cu tinerii din afara țării.”

Argumentare: Se propune completarea articolului cu o nouă prevedere ce permite promovarea cooperării internaționale în domeniul tineretului prin susținerea și încurajarea tinerilor să participe la diferite programe de cooperare și schimb de experiență, ce urmăresc să dezvolte schimbul de bune practici pe diferite domenii de tineret.

3. Articolul 10 se completează cu un nou alinat (5), cu următorul conținut:

„(5) Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret prezintă Guvernului, anual, un raport de activitate.”

Argumentare: Ținând cont de atribuțiile Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, evidențiate în cadrul prezentei legi, consider necesar prezentarea anuală a activităților desfășurate, sub forma unui raport.

4. Articolul 12, alinatul (2) se completează cu o nouă literă k), cu următorul conținut:

„k) colaborează cu agenții economici locali în scopul dezvoltării spiritului antreprenorial în rândul tinerilor din localitate.”

Argumentare: Se propune completarea competențelor autorităților administrației publice locale cu o nouă prevedere ce urmărește colaborarea dintre APL și comunitatea mediului de afaceri, în vederea dezvoltării spiritului antreprenorial în rândul tinerilor din localitate.

Mihaela SPĂTARU,
Deputat în Parlament

26 iulie 2016

LP nr. 21

Comisia cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media

Amendament
la proiectul legii cu privire la tineret
(nr. 281 din 22.06.2016)

În temeiul art. 59 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, propun următoarea modificare și completare la proiectul de lege nominalizat:

- 1) Titlul legii se reformulează și va avea următorul conținut:
„Lege cu privire la adolescenți și tineret”
- 2) **Articolul 2:**
- se va completa cu următoarele noțiuni:
*„adolescent - persoana cuprinsă cu vârsta între 12-16 de ani;
tînăr/ă adult/ă – persoana cuprinsă între 25-30 de ani”;*
- la noțiunea „tînăr/ă” sintagma „14 – 35 de ani” se substituie cu sintagma „16 – 25 de ani”.
- 3) **Articolul 5** alineatul (1) după sintagma „ale tinerilor” se completează cu textul „persoanelor cu vârsta până la 35 de ani.”
- 4) **Capitolul II** se va completa cu **Articolul 9.** cu următorul cuprins:
*„Articolul 9. Asigurarea financiară a politicilor de tineret
Anual 1% din Bugetul de Stat va fi bugetat pentru implementarea politicilor de tineret, inclusiv pentru subvenționarea ratei dobânzilor la procurarea locuințelor, susținerea financiară a activităților antreprenoriale ale tinerilor și dezvoltarea serviciilor pentru tineret.”*

Actualele articole 9 – 20 se numerotează corespunzător.

Liliana PALIHOVICI
Deputat în Parlament